

สารนิพนธ์
พุทธศาสตร์บัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๖

เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต รุ่นที่ ๙/๒๕๕๖
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต รุ่นที่ ๒๓/๒๕๕๖
พุทธศาสตร์บัณฑิต รุ่นที่ ๕๘/๒๕๕๖
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ณ หอประชุม มวก. ๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุธยา
ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๑๐-๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖

สารนิพนธ์

พุทธศาสตร์บัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๖

ณ หอประชุม มวก.๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันที่ ๑๐-๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งแรก : พฤษภาคม ๒๕๕๖

จำนวนพิมพ์ : ๕,๐๐๐ เล่ม

จำนวนหน้า : ๕๘๔ หน้า

พิสูจน์อักษร : คณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์

ออกแบบปก : นายพิจิตร พรหมลี

จัดรูปเล่ม : นายสมบูรณ์ เฟ่งพิศ

จัดพิมพ์โดย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุธยา
เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๑๓

พิมพ์ที่ : บริษัท รพีปกรณ์ จำกัด
๔๔/๘๐-๘๔ ซอยบุญมงคล ถนนกำนันแม้น แขวงบางขุนเทียน
เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๕๐
โทรศัพท์ ๐-๒๘๐๒-๑๓๕๖-๘, ๐-๒๘๐๒-๑๑๔๒-๓ โทรสาร กต ๓๒

คำปรารภ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีนโยบายที่ปฏิบัติให้เป็นไปสอดคล้องตามแนวพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยและตามพันธกิจ ๔ ด้าน คือ ผลิตบัณฑิต วิจัย ส่งเสริมพระพุทธรศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และมีภารกิจหลัก คือจัดการศึกษาวิชาการพระพุทธรศาสนาแก่นิสิตในสถาบันและประชาชนทั่วไป มหาวิทยาลัยมีปรัชญาและนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ๙ ประการ คือ

๑. มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
๒. ใฝ่รู้ใฝ่คิด
๓. เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา
๔. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
๕. รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
๖. มีโลกทัศน์และจิตสำนึกกว้างไกล
๗. มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธรศาสนา
๘. รู้จักเสียสละเพื่อส่วนร่วม
๙. มีศักยภาพในการบริหารจัดการเรียนและสื่อพระสัทธรรม

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการพระพุทธรศาสนา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอนระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ ยังมีนโยบายที่จะพัฒนาบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยให้รู้จักใช้เทคโนโลยีและเข้าใจระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ตามกำหนดการพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๖ นี้ มหาวิทยาลัยจัดพิธีประสาทปริญญา ในวันที่ ๑๐-๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ หอประชุม มวก.๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีกำหนดการพอสังเขปดังนี้

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖ ภาคเช้ารับฟังปาฐกถา เรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาประชาคมอาเซียน โดย พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อธิการบดี ภาคบ่าย พิธีซ้อมรับปริญญา

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖ ภาคเช้า - บ่าย พิธีซ้อมรับปริญญา

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖ ภาคเช้า - บ่าย พิธีประสาทปริญญา มอบ/ถวายปริญญา กิตติมศักดิ์ และมอบเข็มเกียรติคุณ

ในการนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิตเพื่อเป็นเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการในพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๖ นี้ เนื้อหาประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

(๔)

(๑) ภาควิชาการ/ภาษาไทย มี ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนา กับ ศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (๒) ภาควิชาการ/ภาษาอังกฤษ

ในนามมหาวิทยาลัย ขอขอบคุณและอนุโมทนาขอบคุณคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือสูจิบัตร และสารนิพนธ์ ที่ได้อุทิศกำลังกายและสติปัญญา ร่วมกันดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการพระพุทธศาสนาสืบไป



(พระพรหมบัณชิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาจุฬาเอกลกฺขณตาทิคาถา

ปัฐยาวัตรฉันท

โย หิ เสฏฺโฐ มหาราชา	ปณฺจโม จกฺกิวฺสิโก
เตเนวาติปิยนสฺส	สฺยามิกานํ สุชาปิตํ
มหาจุฬาลงฺกรณ-	ราชวิชฺชาलयวฺหํ
พุทฺธสฺตถาทิสมนฺนํ	มหาวิชฺชาลยํ วรํ
สพฺพมมฺลิกขกามาณํ	ภิกฺขุณฺณจ คิหิณ จ
เทสนํ พุทฺธมฺมสฺส	อุตฺตทานีกรณํ อิติ
มหาวิชฺชาลยสฺเสว	เอกลกฺขณตายุตํ
จิตฺตสฺส ภาวนา ยา ว	รณฺนจฺจ จ สุวพฺพณา
ตสฺสา ทิตาย อตฺถาย	สฺตเถหิ ครุอาทิตฺติ
สมฺพุทฺธสฺสเนสฺเสว	ปยุตฺตตา สทา อิติ
มหาวิชฺชาลยสฺเสว	อตฺตลกฺขณตายุตํ
ยุตฺตตวจลสฺสทฺธาย	สมฺพุทฺธสฺสเน อิติ
สุสิปฺปปารคฺคฺชนฺณจ	อตฺตลกฺขณตายุตฺนติ ฯ

มหาจุฬาเอกลักษณ์ตาทาคา (แปล)

ภาพยนต์ ๑๖

สมเด็จพระปิยมหาราช มโนพิสุทธ์พุทธศาสน์
สถาปนามหาวิทยาลัย
"มหาจุฬาลงกรณ์" เกริกไกร ประกาศธรรมอำไพ
สมราชหฤทัยปณิธาน
สืบสานบริการวิชาการ พุทธศาสน์เนนนาน
คือเอกลักษณ์ประจำชัณนียม
ประยุกต์ศาสน์พัฒนาอบรม จิตใจ, สังคม
คืออัตลักษณ์ประจำประชา
อัตลักษณ์บัณฑิตมหาจุฬาฯ ศรัทธาศาสนา-
พุทธพลีกรรมลชนม์ถวาย
วารประสาทปริญญาสมหมาย บัณฑิตทั้งหลาย
ของสุขสวัสดิ์พัฒนาผล ฯ

ขอแสดงมุทิตาจิตแก่บัณฑิตใหม่ทุกท่าน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
(นายชำนาญ เกิดช่อ : ประพันธ์ฉันทบาลีและแปลไทย)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำปรารภ	(๓)
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	(๕)
ภาควิชาการ/ภาษาไทย	
ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา	
หลักการและวิธีการเทศน์	๑
โดย พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.	
ความเข้มแข็งของสถาบันสงฆ์ ปริมาณหรือคุณภาพ	๒๗
โดย พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร.	
เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีธรรมาศรัทธา	๔๓
โดย พระเมธีธรรมาจารย์	
กลยุทธ์การสร้างภาวะผู้นำเชิงพุทธ	๔๙
โดย พระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร.	
อภิปรัชญาในพระพุทธศาสนา	๖๓
โดย พระครูสิริรัตนานันต์, รศ.ดร.	
ความยุติธรรมในมุมมองของพุทธศาสตร์	๗๗
โดย พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.	
แนวคิดพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ	๘๕
โดย พระมหาวิจิตต์ ธีรวีโส, ผศ.	
หลักอายุสธรรม อุปกรณ์รักษาสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธ	๙๙
โดย พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร.	
คุณธรรมที่เป็นรากฐานของมวลมนุษยชาติ	๑๑๓
โดย พระมหาวรชัย ติสสเทโว, ผศ.	

(๘)

คำถามว่าด้วยเรื่องเวลา	๑๒๗
โดย พระมหากษัตริย์ ตรุโณ, ผศ.ดร.	
วิปัสสนากัมมัฏฐาน กับ พัฒนาการพันธวิศวรรณแนวพุทธ	๑๓๙
โดย พระมหานพดล ปุณฺณสุวตฺตโก	
คติความเชื่อ และอิทธิพลของวิมานที่มีต่อสังคมไทย	๑๔๙
โดย พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม	
ประเพณีสารทบุญเดือนสิบ	๑๕๕
โดย พระมหาปรีดา ขนฺติโสภโณ	
แนวคิดเชิงอภิปรัชญาในเต๋า	๑๖๓
โดย พระมหาเทพรัตน์ อริยวิโส	
พระพุทธศาสนากับสันติภาพ	๑๗๗
โดย ผศ.ปฐมพงศ์ ทินบรรเจ็ดฤทธิ	
น้ำ มุมมองทางพระพุทธศาสนา	๑๘๗
โดย ดร. เสนาะ ผดุงฉัตร	
คติความเชื่อชุดาตุของชาวล้านนา	๑๙๗
โดย ผศ.ดร.วันชัย พลเมืองดี	
วิเคราะห์เรื่องพระพุทธรูปในฐานะปูชนียวัตถุของชาวพุทธ	๒๐๗
โดย ผศ.ประพันธ์ กุลวินิจฉัย	
สันติวิธีวิถีพระโพธิญาณเถระ (ชา สุภทฺโท)	๒๑๓
โดย ผศ.ดร.บรรจง โสดาดี	
พระสงฆ์กับการสร้างสรรค์ศิลปะในสมัยพุทธกาล	๒๒๗
โดย ผศ.ดร.สุเทพ พรหมเลิศ	
ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
ทฤษฎีรายได้และการจ้างงาน ของ จอห์น เมนาร์ด เคนส์	๒๔๕
โดย พระครูปุริมาณูรักษ์,รศ.ดร.	

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	๒๕๓
โดย พระครูปริยัติกิตติธำรง,ผศ.ดร.	
ปฏิรูปการเรียนรู้ประตูลู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา	๒๖๗
โดย พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวฑฒโน	
การตีความ มุมมองทางไวยากรณ์บาลี	๒๗๕
โดย รศ. จิรภัทร แก้วกู่	
บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	๒๘๗
โดย รศ.ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม	
การเขียนบทความวิจัย	๒๙๗
โดย รศ.สมบุญ บัญญัติ	
กระบวนการจัดการพุทธสถานเพื่อการท่องเที่ยวของวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐๗
โดย รศ.นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์	
จิตวิทยาพุทธศาสนา	๓๒๑
โดย ผศ.ไกรวุฒิ มโนรัตน์	
การบริหารงานเชิงกลยุทธ์	๓๒๙
โดย ผศ.ดร.ปฏิภาณ มหัทธนาธิปดี	
การเขียนวรรณกรรมอันิสงส์ภาคอีสาน	๓๔๑
โดย ผศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	
งานสาธารณูปการและสิ่งของภาคอีสาน	๓๕๗
โดย ผศ.สถิตย์ ศิลปชัย	
ธรรมะกับการพัฒนาสังคมเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียน	๓๖๗
โดย ผศ.บัญชา จำปารักษ์	
พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	๓๗๕
โดย ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	
พุทธวิธีการสอนโดยมีส่วนร่วม	๓๘๕
โดย ผศ.ดร.สิน งามประโคน	

(๑๐)

การพัฒนาตนเองทางด้าน ICT Information and communication Technology เพื่อพัฒนาเครือข่ายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC	๓๙๓
โดย ผศ.ดร. วรวิทย์ นิเทศศิลป์	
พุทธศาสตร์บัณฑิตกับการส่งเสริมประเพณีไทย	๓๙๙
โดย ผศ. ดร.พูนชัย ปันธิยะ	
การใช้หลักธรรมสำหรับผู้บริหารในองค์กร	๔๐๕
โดย ผศ.กฤษณ์ท์ แสงมาศ	
การบริหารวัดด้านการปกครอง	๔๑๕
โดย ผศ.ดร.อินฉา ศิริวรรณ	
การบริหารสถานศึกษาตามหลักไตรสิกขา	๔๒๑
โดย ผศ.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์	
การพัฒนาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ	๔๓๑
โดย ผศ.สุชน ประวัตินี้	
ทิศทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๔๔๑
โดย ผศ.ดร.สำราญ ชันสำโรง	
พฤติกรรมจิตอาสาของพุทธศาสตร์บัณฑิต	๔๕๑
โดย ผศ.ดร.ประยูร สุขะใจ	
พัฒนาการภาษาไทยกับการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	๔๖๓
โดย ผศ.เกรียงศักดิ์ พลอยแสง	
อารยัน อรหันต์ คนละความหมายเดียวกัน	๔๗๕
โดย ผศ.ดร. สมितिพล เนตรนิมิตร	
เป็น อยู่ คือ : พญานูใหญ่ พญานาค พญาลวง และพญามังกร ?	๔๘๕
โดย ผศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดิ์	
ความปรองดองในสังคมประชาธิปไตย	๔๙๕
โดย ผศ.ดร.กิตติทัศน์ ผกาทอง	
การบริหารงานสร้างสรรค์	๕๐๗
โดย ดร.บุษกร วัฒนบุตร	

	(๑๑)
การพัฒนาทุนมนุษย์วิถีพุทธ รูปแบบและแนวทางปฏิบัติ	๕๒๑
โดย ดร.วันชัย สุขตาม	
ภาษาพระ ภาษาใคร	๕๓๓
โดย อภิษฎา ฤาชัย	
การศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำบาลีสันสกฤตในปทานุกรม	
บาลี ไทย อังกฤษ สันสกฤต ฉบับ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาท	
และพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒	๕๔๕
โดย อุดุลย์ คนแรง	
ภาควิชาการ/ภาษาอังกฤษ	
Our Pilgrimage to the Holy Buddhist Sites in India	๕๕๙
by Assoc. Prof. Dr. Dipti Mahanta	
คณะกรรมการฝ่ายจัดสัมมนาทางวิชาการ	๕๖๕
คณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์	๕๖๗



photo by Buncha Navee

ภาควิชาการ/ภาษาไทย
ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา

